

HLAVNÝ KONTROLÓR MESTA BARDEJOV

Odborné stanovisko

k záverečnému účtu mesta za rok 2012

V zmysle ust. § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s plánom zasadnutí MsZ na I. polrok 2013 schváleným uzn. MsZ č. 81/2012 zo dňa 13.12.2012, predkladám k návrhu záverečného účtu mesta Bardejov za rok 2012

ODBORNÉ STANOVISKO

Pri hodnotení hospodárskeho výsledku Mesta za I. polrok 2012 odznali v pléne hlasy o tom, že Bardejov je mestom, v ktorom sa slušne hospodári, mesto, ktoré sa zbytočne nepúšťa do akcií, na ktoré nemá zdroje, mesto ktoré má priaznivo vytvorenú rezervu na spolufinancovanie grantov. Druhá strana mince hovorí však o tom, že príspevkové organizácie melú z posledného a Bapos, ktorý voľakedy býval vlajkovou loďou mesta, vytvoril rekordne vysokú stratu a len veľmi ťažko sa z toho pozviecha. Mesto počas celého roku pociťovalo už takmer každoročný, pravidelný výpadok podielových daní, avšak nekrátilo financie pre vlastné rozpočtové organizácie, ba ani neviazalo výdavky ako v minulosti, pretože v hotovostnej situácii vo financiách vlastné organizácie stáli oveľa lepšie než samotné mesto.

Plnenie rozpočtu mesta:

Bežné príjmy	19 498 204,35
Bežné výdavky	18 466 435,54
<i>Bežný rozpočet – prebytok</i>	<i>1 031 768,81</i>
Kapitálové príjmy	6 504 085,53
Kapitálové výdavky	8 043 908,90
<i>Kapitálový rozpočet – schodok</i>	<i>-1 539 823,37</i>
Príjmové finančné operácie	1 888 479,55
Výdavkové finančné operácie	973 721,53
<i>Rozdiel vo finančných operáciách – prebytok</i>	<i>914 758,02</i>
<i>Plnenie rozpočtu bez finančných operácií - schodok</i>	<i>-508 054,56</i>
<i>Plnenie rozpočtu s finančnými operáciami - prebytok</i>	<i>406 703,46</i>

V priebehu roka bolo vykonaných 5 rozpočtových zmien na základe rozhodnutia MsZ a 4 rozpočtové opatrenia na základe rozhodnutia primátora, po odporúčaní MsR.

Rozpočtové zmeny na základe uznesení MsZ:

I. zmena rozpočtu, schválená uzn. MsZ č. 8/2012 zo dňa 29.3.2012

Pozitívne výsledky hospodárenia z roku 2011 sa premietli v prvej zmene roku 2012 do výdavkovej časti, kedy bolo možné zaradiť dotácie pre cirkvi a tretí sektor. Mesto obdržalo koncom roku 2011 aj financie do fondu ochrany prírody, tak pribudla nezanedbateľná čiastka. Aj schválený úver pomohol zaradiť do kapitálových výdavkov investičné akcie, napr. rekonštrukcia chodníka Dlhý rad vrátane verejného osvetlenia, nákup osobných motorových vozidiel, detské ihrisko alebo parkovisko pri K-3.

II. zmena rozpočtu, schválená uzn. MsZ č. 22/2012 zo dňa 14.6.2012

Bapos ušetril nevyčerpaný príspevok z LKaFŠ a použil ho na rekonštrukciu futbalového štadióna (v súvislosti s finále Slovenského pohára). Bardterm zaslal nájomné a podiel zo zisku a v rozpočte sa premietli aj vlastné príjmy zo ZŠ a MŠ. Výdavková časť obsahovala nákup parkových lavičiek, Bapos uhradil záväzky a poskytli sa dotácie podobne ako pri prvej zmene rozpočtu.

III. zmena rozpočtu, schválená uzn. MsZ č. 37/2012 zo dňa 26.7.2012

Znížením kapitálových výdavkov pri akcii „Rozšírenie parkoviska cintorína sa umožnilo nakúpiť nové vianočné osvetlenie.

IV. zmena rozpočtu, schválená uzn. MsZ č. 50/2012 zo dňa 27.9.2012

Zvýšili sa tržby odd. kultúry, najväčšia zmena bola zaznamenaná presunom medzi jednotlivými položkami. Personálna zmena na poste riaditeľa ZpS Topľa si vyžiadala navýšenie financií na odstupné pre zamestnancov kvôli zmenám v organizačnej štruktúre.

V. zmena rozpočtu, schválená uzn. MsZ č. 63/2012 zo dňa 13.12.2012

Záverečná zmena rozpočtu obsahovala príjmy z grantov, dotácie KŠÚ a ÚPSVaR, vzdelávacie poukazy, stravné a iné. Priaznivé plnenie kapitálových príjmov umožnilo začať rekonštrukciu Stöcklovej ulice. Z fondu ochrany prírody sa po kladnom uznesení MsZ použila časť prostriedkov na krytie výdavkov za prehratý súdny spor Bapos v/s. firma FÚRA, s.r.o..

Rozpočtové opatrenia primátora mesta po prerokovaní v MsR:

- 1/2012 zo dňa 10.4.2012 - úspora finančných prostriedkov z miestnych komunikácií sa presunula na nákup terénneho auta pre lesníctvo,
 - úspora tarifných plátov viceprimátorov sa presunula na propagáciu knihy 90 r. BJ Futbal,
- 2/2011 zo dňa 6.8.2012 - úspora finančných prostriedkov z miestnych komunikácií sa presunula na rekonštrukciu futbalového štadióna a protipovodňové opatrenia,
- 3/2011 zo dňa 2.10.2012 - úspora v miestnych komunikáciách a lízingu nových áut sa použila na nákup projektora pre kino Žriedlo a na projektovú dokumentáciu bytov na radničnom námestí,
- 4/2011 zo dňa 2.11.2012 - presun medzi položkami v oblasti mestskej polície, požiarnej ochrany, správa mesta, mestský informačný systém, životné prostredie,
 - navýšenie v oblasti správy majetku, na digitalizáciu BTS a navýšenie na nákup projektora pre kino Žriedlo.

1. BEŽNÉ PRÍJMY

1.1. DAŇOVÉ PRÍJMY

	<i>Plnenie oproti r.2011</i>
- Výnos dane z príjmu FO (podielové dane)	100,11 %
- Daň z nehnuteľností	99,26 %
- Daň za tovary a služby	126,42 %

Finančné prostriedky plynúce z daňových príjmov boli na úrovni r. 2011, plánovali sa v rozpočte o 313 tis. € vyššie ako skutočne zo štátneho rozpočtu prišli. Zvýšili sa vlastné príjmy u dani za ubytovanie o 62 619 €, príjmy za komunálne odpady sa síce zvýšili oproti r. 2011 o 143 297 € z dôvodu zvýšenia sadzieb, avšak plánovaný rozpočet sa nepodarilo naplniť na 100 %.

1.2. NEDAŇOVÉ PRÍJMY

	<i>Plnenie oproti r.2011</i>
- Prenájom vlastných nehnuteľností	119,46 %
- Správne poplatky a iné poplatky	44,29 %
- Iné nedaňové príjmy	79,87 %
- Granty a transfery	98,23 %

Podstatnú časť príjmov z prenájmu tvoria príjmy za prenájom kotolní obchodnej spoločnosti Bardterm, s.r.o. a za prenájom nebytových priestorov obch. spoločnosti Bardbyt, s.r.o. Ďalej sú to príjmy z prenájmu pozemkov, mestských bytov na sídl. Vinbarg, nebytového priestoru v MŠ L. Svobodu a terénneho auta občianskemu združeniu.

Granty boli v roku 2012 prijaté len od obchodnej spoločnosti Bardenergy vo výške 33 194 € a pre MŠ 1 500 €. Transfery tvorili podstatnú časť rozpočtu mesta, sú to príjmy na prenesený výkon štátnej správy pre školstvo, zariadenia pre seniorov, nocľaháreň, útulok, denný stacionár, pre terénnych sociálnych pracovníkov a VPP, pre občanov v hmotnej núdzi, na matričnú činnosť, stavebný poriadok, sčítanie obyvateľov, na zlepšenie kvality ovzdušia z fondu EFRR a ďalšie.

2. KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

Kapitálové príjmy tvorili hlavne granty a transfery na zlepšenie kvality ovzdušia, rekonštrukciu chodníka Dlhý rad, transfer pre ZpS Čergov a Topľa, na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok, na rekonštrukciu ZŠ Pod Papierňou a Wolkerova pre Športové centrum BNV v celkovej sume 5 513 142 €. Vlastné príjmy z predaja majetku mesta sú za predaj pozemkov vo výške 986 083 €.

3. VÝDAVKY PODĽA PROGRAMOV

Výdavková časť záverečného účtu je hodnotená podľa jednotlivých programov. Osobitné postavenie má, aj s ohľadom na výšku transferu, m.p. Bapos, ktorého činnosti sú obsiahnuté vo viacerých programoch a jeho hodnotenie sa nachádza v závere tejto kapitoly.

PROGRAM 1: Služby občanom

- Bežné výdavky	178 005 €
- Kapitálové výdavky	13 027 €

V rámci tohto programu bola zabezpečená prevádzka cintorínov, boli poskytnuté dotácie cirkvám, mesto uhrádzalo za služby vo vlastnej budove ObÚ. Nevyčerpali sa finančné prostriedky na cintorín a dom smútku v B.N.Vsi.

PROGRAM 2: Bezpečnosť

- Bežné výdavky 392 423 €
- Kapitálové výdavky 5 282 €

Polícia nemá financie na rozvojové impulzy tak lokálne, ako aj personálne (v zhode s koncepciou 1 rajón – 1000 občanov – 1 policajt). Kamerový systém by bolo potrebné kvôli bezpečnosti rozšíriť a v niektorých prípadoch aj modernizovať (Radničné nám. a centrum).

PROGRAM 3: Doprava

- Bežné výdavky 1 232 030 €
- Kapitálové výdavky 3 821 974 €

Mesto zrealizovalo rekonštrukciu hlavnej pešej tepny mesta, ul. Dlhý rad, vrátane verejného osvetlenia. Daňou za toto pekné dielo budú vyššie náklady na jeho správu a údržbu (vrátane zimnej údržby) v nasledujúcich rokoch.

Grant na zlepšenie kvality ovzdušia bol použitý prostredníctvom m.p. Bapos na nákup vozidiel zabezpečujúcich čistotu v meste vo výške 1 917 648 €.

PROGRAM 4: Vzdelávanie

- Bežné výdavky 9 224 919 €
- Kapitálové výdavky 189 755 €

Nedostatočný počet detí na niektorých školách premietnutý v normatívnom financovaní má za následok, že niektoré školy nebudú zvládať financovať prevádzkové náklady (napr. teplo). Okrem toho je zrejmé, že jedna škola v meste je navyše, avšak prípadné zrušenie dočasne vylučujú granty poskytnuté z fondov EÚ. Výpadok financií v školách sa dopĺňa externými zdrojmi, prevažne od rodičov. „Originálne“ CVČ vyčerpalo svoju dotáciu, ale ŠSZČ pri základných školách, ktoré sa koncom roku transformovali na „ďalšie“ CVČ mali s čerpaním finančných prostriedkov problém.

Súkromné neštátne školské zariadenia dostali svoje plánované financie.

Kapitálové výdavky v oblasti školstva boli čerpané na rekonštrukciu ZŠ Wolkerova ako účelová dotácia zo štátneho rozpočtu a rekonštrukciu ZŠsMŠ Pod Papierňou z fondov EÚ.

PROGRAM 5: Šport

- Bežné výdavky 978 495 €
- Kapitálové výdavky 101 676 €

Zmenená filozofia mesta pri podpore športu na jednej strane pomáha externým prevádzkovateľom, ale na druhej strane oklieštila možnosti v príjmovej oblasti bývalému prevádzkovateľovi Bapos, m.p. Na túto situáciu by mal podnik reagovať štrukturálnymi zmenami.

Kapitálové výdavky boli čerpané na osadenie sedadiel na mestskom štadióne, výmenu okien na krytej plavárni, rekonštrukciu na štadióne v BNV.

PROGRAM 6: Manažment a správa mesta

- Bežné výdavky 1 935 700 €
- Kapitálové výdavky 75 639 €

Súčasná etapa pretrvávajúcej hospodárskej krízy odrážajúca sa predovšetkým v stále nižších podielových daniach má za následok nedostatočné krytie výdavkov na správu úradu. Celé hospodárenie mesta s poukazom na daný personálny stav všetkých zamestnancov by bolo potrebné prehodnotiť (aj RO a PO).

Z kapitálových výdavkov boli zakúpené 2 osobné motorové vozidlá, výpočtová technika a terénne osobné vozidlo.

PROGRAM 7: Cestovný ruch a rozvoj podnikania

- Bežné výdavky 125 434 €
- Kapitálové výdavky 385 246 €

Tento program by mal mať v meste prioritu. Mesto v kontexte na lokalitu UNESCO dáva pomerne málo financií, ale macošsky sa k mestu správa predovšetkým štát, jeho podpora je mizivá. Najväčšiu pozornosť venuje mesto zabehanému, tradičnému Bardejovskému jarmoku, vrátane Bardkontaktu.

Kapitálové výdavky sa čerpali na výstavbu Mestského hnedého priemyselného parku Bardejov vo výške 385 246 €.

PROGRAM 8: Životné prostredie a územný plán mesta

- Bežné výdavky 1 614 222 €
- Kapitálové výdavky 25 115 €

Gro tvorí odpad a jeho zneškodňovanie a verejná zeleň. Pri TKO a DSO stále platí pravidlo: aj pri zvýšení ceny za jeho zneškodňovanie platia tí istí a tí čo neplatili, neplatia ani teraz. Pri verejnej zeleni a jeho príspevku naň musí Bapos vynaložiť veľa kumštu, aby dodržal nariadenie mesta a pritom splnil aj požiadavky občanov. Nie všade sa mu to darí (napr. sídliská a okrajové časti).

PROGRAM 9: Verejné osvetlenie

- Bežné výdavky 310 570 €
- Kapitálové výdavky 256 232 €

Financie zatiaľ stačia na plnú prevádzku VO v centre a priláhlých uliciach, horšie je to v okrajových častiach a sídliskách. Zatiaľ však možno konštatovať, že čiastočné obmedzenie svietivosti nejde na úkor bezpečnosti občanov.

Z kapitálových výdavkov sa zakúpila sa nová plošina na výmenu svietidiel a inováciou prešla po rokoch aj vianočná výzdoba.

PROGRAM 10: Kultúra a médiá

- Bežné výdavky 336 374 €
- Kapitálové výdavky 82 575 €

Okrem dotácií externým subjektom nestihlo odd. kultúry vyčerpať rozpočtované prostriedky v jednotlivých podprogramoch.

V kine Žriedlo boli navýšené výdavky na zakúpenie projektora, pre BTS, s.r.o. boli navýšené prostriedky pre digitálne vysielanie.

PROGRAM 11: Starostlivosť o pamiatky

- Bežné výdavky 34 928 €
- Kapitálové výdavky 554 690 €

Mesto sa koncom roku pustilo do rekonštrukcie a modernizácie poslednej ulice v rámci MPR – Stöcklovej ul. Odozva občanov k tejto investícii však u väčšiny dotknutých nebola priaznivá, čiastočne vinou nezvládnutej komunikácie zo strany investora.

V oblasti historických pamiatok sa realizovala aj rekonštrukcia opevnenia a náhonu v parku na ul. Dlhý rad, rekonštrukcia hradobného opevnenia – severná časť. Z bežných výdavkov sa opravovali meštianske domy na Radničnom námestí.

PROGRAM 12: Sociálne zabezpečenie

- Bežné výdavky 1 996 510 €
- Kapitálové výdavky 2 124 144 €

Reakciou na „nesociálny zákon“ o financovaní úhrad za služby spojené s pobytom v zariadeniach pre seniorov bola novelizácia mestského nariadenia. V tomto programe mesto dokončuje 2 granty na oboch ZpS (rekonštrukcia, modernizácia a výstavba nových objektov ZpS „Čergov“ a ZpS „Topľa“), treba si však uvedomiť, že najväčší nápor pre obe zariadenia budú finančné náklady na ich prevádzku.

PROGRAM 13: Bývanie a občianska vybavenosť

- Bežné výdavky 106 825 €
- Kapitálové výdavky 408 554 €

Nadalej pokračuje výstavba bytov na Radničnom námestí, škoda len, že sa nenašli finančné prostriedky na dokončenie denného centra na Bardejovskej Zábave.

BAPOS, m. p.

Podnik dosiahol rekordnú stratu a mesto prakticky nemá možnosť podnik sanovať, i keď zo zákona zaň ručí. Bapos musí hľadať vnútorné rezervy predovšetkým v nákladových položkách, pretože jeho hlavná činnosť je po prenájme niektorých stredísk marginálna a v podnikateľskej činnosti už dávno nie je zisk taký, ktorým by bolo možné podnik zachrániť.

Hlavná činnosť:

Náklady	3 751 467,85
Výnosy	3 624 683,61
Hospodársky výsledok	-126 784,24

Podnikateľská činnosť:

Náklady	390 157,67
Výnosy	390 224,66
Hospodársky výsledok	66,99

ZUŠ M. Vileca

ZUŠ ukončila po prvýkrát hospodárenie so stratou, tento rok ešte dokáže túto stratu čiastočne vykryť z rezervného fondu.

Hlavná činnosť:

Náklady	513 549
Výnosy	498 964
Hospodársky výsledok	14 583

4. FINANČNÉ OPERÁCIE

Príjmové finančné operácie	1 888 479,55 €
Výdavkové finančné operácie	973 721,53 €

Príjmové finančné operácie tvoria nevyčerpané prostriedky na dopravné pre žiakov ZŠ (5 669 €), prevody finančných prostriedkov z rezervného fondu bežného rozpočtu (219 467 €), rezervného fondu kapitálového rozpočtu (277 783 €), z fondu na spolufinancovanie grantov

27 044 €), fondu na ochranu prírody (437 364 €), fondov na podporu športu (41 806 €) ačerpanie úveru (879 347 €).

Výdavkové finančné operácie tvoria splátky istiny úverov - ŠFRB (48 649 €), úverov prijatých na rekonštrukciu zimného štadióna (153 788 €), mestských komunikácií (434 611 €), na spolufinancovanie grantov (206 904 €), na rekonštrukciu skleníkov (28 680 €), splátka dodávateľského úveru – chodník BNV (101 090 €).

V budúcich obdobiach budú výdavkové finančné operácie rásť v dôsledku splácania úverov. Príjmové finančné operácie bude možné naplniť len z prebytku bežného rozpočtu, kde sú dôležité dostatočné podielové dane.

5. POHLADÁVKY - ZÁVÄZKY

(v €)	k 31.12.2008	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011	k 31.12.2012
POHLADÁVKY	1 166 268	1 319 266	2 326 998	1 339 932	1 377 950
ZÁVÄZKY	1 487 386	3 066 247	5 407 446	4 010 895	2 661 256

Pohľadávky

K 31.12.2012 výška pohľadávok bola na úrovni roku 2011, stále sú vysoké pohľadávky za daň z nehnuteľností (588 014 €), komunálne odpady a drobné stavebné odpady (429 798 €), za nájom bytov – pohľ. prevzaté od Bardbytu (101 544 €), za nájom bytov Vinbarg (92 667 €) a ďalšie pohľadávky v nižších čiastkach.

Závazky

Pokles záväzkov je hlavne z dôvodu úhrad faktúr dodávateľom za zrealizované investície, úhrad záväzkov za čistiacu techniku pre Bapos, ktoré boli evidované už k 31.12.2011 a finančné prostriedky mesto získalo až v roku 2012. Zostatok záväzkov tvoria hlavne záväzky voči dodávateľom za projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu ZpS „Čergov“ a ZpS „Topľa“, záväzky voči zamestnancom vyplývajúce z miezd za mesiac december, odvody z miezd, daň z miezd, finančné zábezpeky.

6. AKTÍVA A PASÍVA

V zmysle ust. § 8 ods. 3 zákona č 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sa majetok obce má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenený zachovať. Zostatková hodnota dlhodobého nehmotného a hmotného majetku medziročne vzrástla o 4,4 mil. €. Investície išli na obnovu a rekonštrukciu bytov na Radničnom námestí, rekonštrukcia Štocklovej ul., nákup interiérového vybavenia v ZpS „Topľa“, rekonštrukcia budovy v ZŠ s MŠ Pod Papierňou, nákup digitálneho zariadenia pre BTV, projektora pre kino Žriedlo, realizovali sa projektové dokumentácie na rekonštrukciu ďalších parkovísk a chodníkov v meste.

Úverové zaťaženie mesta medziročne vzrástlo, zostatok bankových úverov k 31.12.2012 je vo výške 7 139 252,79 €. Miera zadlženosti zo skutočných bežných príjmov roku 2012

predstavuje hodnotu 36,61 %, ak by sme vzali do úvahy skutočné bežné príjmy mesta bez rozpočtových organizácií, je to 51,82 %.

7. ZÁVER

Záverečný účet mesta je vypracovaný v súlade s § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zahrňuje aj príjmy a výdavky rozpočtových organizácií zriadených mestom a obsahuje údaje o hospodárení príspevkových organizácií zriadených mestom.

Pred prerokovaním a schválením záverečného účtu mesta za rok 2012 bola splnená zákonná podmienka 15-denného zverejnenia na verejnú diskusiu v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

V súlade s § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec je povinná dať si overiť účtovnú závierku podľa zákona o účtovníctve. Ku dňu predkladania stanoviska účtovná závierka ešte nebola overená audítorom.

Z Á V E R E Č N Ý V Ý R O K :

Na základe vykonaného zhodnotenia dosiahnutých príjmov a čerpania výdavkov a skutočností hospodárenia mesta, odporúčam MsZ záverečný účet prerokovať a uzavrieť s výrokom:

„Mestské zastupiteľstvo celoročné hospodárenie mesta Bardejov za rok 2012 schvaľuje bez výhrad“.

V Bardejove 14.3.2013

Mgr. Vladimír Harajda
hlavný kontrolór mesta

Materiál obsahuje 8 strán textu